

عالم شناسی (علم شناسی)

عالم شناسی (علم شناسی) یک شاخه مطالعاتی است و موضوع آن بررسی جایگاه یک پدیده در عوالم بالا و طبقات آن تا پایین است. توضیح سماوات سبع، سبل آسمان، عوالم (عالم ماده، مثال، ملکوت، عقل، امر و...) و...

اما مسئله مهم عالم شناسی پدیده ها در مناسبات عالم شناختی است. مثلاً توضیح اینکه «آب» در عوالم بالا تا پایین چگونه جایگاهی دارد؟ «آب» می تواند علم باشد و موجب حیات. رؤیاهای صادقانه مواجهه با صور پدیده ها در عوالم است. صورتی در زیر دارد آنچه در بالاستی.

ظاهراً همه پدیده های آفرینش از بالا تا پایین عالم امتداد دارند. توضیحات عالم شناختی پدیده ها به توسعه و نورانیت سپهر معرفت کمک شایانی می کند و می تواند در تولید علم اسلامی امداد کند. علوم دنیاوی گرا در پرتو عالم شناختی مقاوت نمی کند.

ضرورتی ندارد که عالم شناسی یک پدیده شامل توضیح همه ی جزئیات مناسبات آن باشد. همین که عالم ربانی صورت نوریه یک پدیده را کشف کند گام های نخست را در عالم شناسی یک پدیده برداشته است. مانند اینکه بگوید کل عالم و از جمله موضوع مورد نظرش مخلوق خدای متعال است و تحت حاکمیت مطلقه ی اوست. این هم توضیحی عالم شناختی است.

علم به دخالت «فرشته گان» در ثبت و ضبط مقدرات و اعمال انسان ها نیز نگاهی عالم شناختی است. خیلی مناسب است مباحث عالم شناختی رویکردی در تفسیر پدیده ها باشد (عالم شناسی بطور مضاف بکار رود)

عالم شناسی نسخه ها و نشانه ها (دوال) نشانه شناسی است.

 در عالم شناسی پدیده ها باید مستندات متقنی ارایه کرد و از خیال پردازی اجتناب نمود.